

רקדנים צעירים

ויצירות ותיקות

בבאלט

שטוטגארט

■ מאת גיורא מנור

"ארבעת מיני המזג", כור: ג'ורג' באלאנשין,

רקדנים: רוברט טיוולי וקנאקו סקמוטו, צילום: גונדל קיליאן

"FOUR TEMPERAMENTS", CHOR: GEORGE BALANCHINE,

DANCERS: ROBERT TEWSLEY & KANAKO SAKAMOTO, PHOTO: GUNDEL KILIAN

"לונטארוס", כור: גלן טטלי, רקדנים: מרגרט אילמן ורוברט טיוולי, צילום: גונדל קיליאן
 "VOLUNTARIES", CHOR.: GLEN TETLEY, DANCERS: MARGARET ILLMANN & ROBERT TEWSLEY, PHOTO: GUNDEL KILIAN

נראה, שהמדיניות החדשה של ריד אנדרסון הולכת ומצליחה להחזיר לחלוחית והתרוממות רוח לשטוטגארט. הלהקה עובדת על חידוש עבודותיו השקספיריות המצויינות של קרנקו, שהיוו את הבסיס למוניטין הלהקה, ביניהן "אילוף הסוררת" ו"רומיאו ויוליה".

בתחום אחד אפשר ממש לקנא בלהקה זו: הקהל הנאמן והנלהב של שטוטגארט. שעה ששומעים על אדישות הצופים ומיעוט קוני הכרטיסים בלהקות הבאלט הגרמניות השונות, בשטוטגארט האולם תמיד מלא, הצופים צעירים ברובם והם מוכנים למחוא כפיים דקות ארוכות ולהשליך לבימה זרי פרחים, שעה שהאומנים האהובים עליהם משתחווים לפני המסך.

כוריאוגרף מעולה היה קרנקו! יצירותיו משמשות כנכסי צאן ברזל של שטוטגארט, ואנדרסון מתכוון לטפח "צאן" יקר זה, שעליו הוא עצמו גדל, שעה שהיה במשך כמעט 20 שנה מרקדני הלהקה, שאליה שב מקץ 10 שנות עבודה בקנדה, מולדתו.

"ארבעת מיני המזג" (Four "Temperaments") מאת באלאנשין למוזיקה של הינדמית היא יצירה שמכבר הפכה לקלאסיקה ניאוקלאסית. השטוטגארטאיים ביצעו זאת בצורה משכנעת ביותר. עוד יצירה מאת באלאנשין, "צ'ייקובסקי פא-דה-דא" בוצעה על ידי ולדימיר מלחוב והרקדנית הטובה יוליה קרמר (Julia Kraemer). מלחוב הראה את מלוא יכולתו הוירטואוזית בקפיצות מושלמות, אבל עדיין אין ללהקה באלרינה ברמתה של מרסיה היידה או בירגיט קייל...

"הסילפידות" מאת פוקין - למעשה, הבאלט המופשט, נעדר העלילה, הראשון בתולדות הבאלט במאה ה-20 - זכה הפעם לביצוע "הגון" אבל לא מלהיב. רוברט טיוולי (Robert Tewsley), רקדן יפה תואר, שהגיע לשטוטגארט מקנדה יחד עם המנהל האומנותי החדש, הנחשב לכוכב העולה של הלהקה, לא הבריך הפעם.

עבודתו של יוצר איטלקי צעיר, מאורו ביגונצטי (Mauro Bigonzetti) למוזיקה של שוסטקוביץ' "Kazimir's Colours", היתה מבולבלת, מבולגנת, כדרכם של כמה יוצרים צעירים בימינו. אבל אסור לשפוט את יכולתו של יוצר על פי עבודה אחת בלבד.

"הצבעים של קאזימיר", כור: מאורו ביגונצטי, רקדנים: מרגרט אילמן ורוברט טיוולי, צילום: גונדל קיליאן
 "KAZIMIR'S COLOURS", CHOR.: GLEN TETLEY, DANCERS: MARGARET ILLMANN & ROBERT TEWSLEY, PHOTO: GUNDEL KILIAN

יש משהו טוב בצירוף החם/הקר בין רקדנים צעירים וצעירים מאוד כגון אלכסנדר זייצב, הרוסי הטרי המדהים בן ה-24 של באלט שטוטגארט, לבין יצירות בעלות ותק "היסטוריות", כגון "הסילפידות" של פוקין או למשל, "Voluntaries", שיצר גלן טטלי בשנת 1973, שעה שהיה המנהל האומנותי של הלהקה לאחר מותו הפתאומי והטראגי של ג'ון קרנקו.

מסתבר, שהמדיניות של המנהל הנוכחי, ריד אנדרסון, מתנהלת בשני מישורים: מצד אחד הוא עושה מאמצים לא פשוטים להפוך את הצוות ההולך ומזדקן שירש ממרסיה היידה לחבורה צעירה של רקדנים על רמה גבוהה מאוד - בעיקר צעירים נהדרים מרוסיה ואוקראינה וגם חבורה לא קטנה של איטלקים ומצד שני לחדש יצירות המצוינות ברפרטואר הלהקה, שלא טרחו לרקוד אותן בשנים האחרונות.

אנדרסון מכהן בתפקיד המנהל האומנותי פחות משנה וגישתו כבר נושאת פרי. הכוריאוגרף אווה שולץ (Uwe Scholz), למשל, שאף הוא גדל בשטוטגארט ומנהל כיום את באלט לייפציג, יצר ארבעה קטעי סולו לרקדן יחיד, "Notations 1-4", שבכורתו בשטוטגארט התקיימה באוקטובר '96. עבודה מרגשת הדורשת יכולת וירטואוזית רבה.

רקע הבימה החשוך משמש מרקע להקרנת קטעים מכתב-היד של התווים שחיבר פייר בולז. הרקדן מסתכל בתווים, ורק אחר כך פונה לתנועה, כאילו הוא "לומד" את המוזיקה תחילה ורק אחר כך מחליט מה לעשות. המחול המיוחד הזה נועד תחילה לכוכב האורח של שטוטגארט, ולדימיר מלחוב, המתעופף לו בעולם בין ניו-יורק לוינה ושטוטגארט, והנמנה רשמית על רקדניה הקבועים, אבל מופיע בה רק לעיתים רחוקות למדי.

מכל מקום, במופע שראיתי ביצע את הסולו של שולץ רקדן אוקראיני אחר, אף צעיר ממלחוב, אלכסנדר זייצב שמו. אולי החלפת תפקידים זו היתה בגדר מעשה "חינוכי" מצד המנהל האומנותי, כי מלחוב עצמו רקד במופע זה לראשונה תפקיד אחר ב"Voluntaries" של גלן טטלי. מלחוב אמר לי, שהוא משתוקק לרקוד ביצירות מודרניות, אבל הכל דורשים ממנו להופיע כל העת בתפקידים קלאסיים של נסיכים למיניהם...

מכל מקום, זייצב, הנראה כמו נער ממש, מילא את הבימה בתנועה חדה ומדוייקת, מלאת להט נעורים מלהיב. הוא רזה ומוצק, בניגוד למלחוב, שתנועתו רכה כשמנת, וכל הוויות נשית מדי לטעמי. בבוקר המופע הלכתי לראות את שיעור הלהקה עם מורה רוסיית מצויינת, המלמדת את הבנות. רק כעבור כמה דקות שמתי לב שאחת "הבנות" היתה לא אחרת מאשר החבר מלחוב. הוא בחר להשתתף בשיעור הבנות דווקא, כי הוא מעדיף מורה זו על המורה לבנים...

גם יצירתו הותיקה של ג'ון קרנקו, שבוצעה לראשונה בשנת 1965, "אופוס 1" למוזיקה מאת אנטון וברן, חודשה לאחרונה וזכתה לביצוע טוב, אם כי לא מלהיב. איזה

